

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 25

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N.R.

NOVEMBRE 15. 1941

CRONICA

"El P.S.U. denuncia la maniobra separatista de l'anomenat Consell Nacional de Catalunya". Així diu un gros titular del seu portantveu de premsa, número extra del 18 d' Octubre. La causa es deu a que li atribueixen una actuació de cara a Catalunya i per la independència, en oposició a la trajectòria que aconsella el P.S.U., erigit en campió de la "conlllevància" a l'exili, d'adhesió, incondicional i incondicionada, als republicans espanyols amb la primordial finalitat de re-instaurar la darrera República Espanyola i deixant per a després la solució del nostre problema nacional.

Nosaltres que no ens hem adherit a l'esmentat Consell Nacional, principalment, perquè creiem que no és separatista, com voldriem, no comprenem com és possible que hi hagi encara catalans que propugnin l'enfortiment de l'enemic, primer, per demanar-los justícia, després. Ho comprenem menys encara, després de l'experiència reiterada sota tots els règims i sota tots els govern, que demostra que Espanya, és magnànima, solament amb aquells que poden més que ella.

I ens sorprén extraordinàriament que retorni per obra de catalans, la manera típica espanyola d'acusar les nostres reivindicacions nacionals de separatistes, simplement per provocar la reacció anti-catalana contra la nostra Pàtria. És una tàctica vella i genuinament castellana usada abans en front dels moviments emancipadors dels pobles d'Amèrica i concretament, contra els catalans, per tots els polítics, com l'esqué per atraure's la inconsciència espanyola en contra del nostre poble. Ha estat la tàctica predilecta dels dictadors per anorrear Catalunya. Ho és la de Franco i Falange. Per això resulta més vergonyós que la usin de la mateixa manera els propis catalans, per a desviar el sentiment patriòtic de la seva ruta definitiva.

Resalta la inoportunitat d'aquesta tàctica i de l'exclusió implícita d'aquells que professem l'ideal d'independència, en fer-ho, precisament, per apoiar una Aliança, res menys que NACIONAL DE CATALUNYA. Com no s'adiuen els principis nacionalistes purs amb la seva posició de renunciament ni la disciplina que imposa una moral patriòtica amb l'exhibició de banderes espanyoles (encara que siguin republicanes) i de qualificatius com aquest de "compatriotas" etc... els diuen als separatistes, muniquesos, quislings i un grapat de coses més.

Nosaltres no comprenem com pugui haver-hi pel nacional d'una pàtria esclava, altra finalitat que no sigui la de procurar-li la plenitud dels seus drets, çó és, la independència. I sota aquesta consideració, interpretem que els "quislings" de la pròpia nacionalitat són aquells que desoïnt les veus del patriotisme i negant-se a reconèixer les lliçons de l'experiència, inconscientment o toçuda, s'entesten en resseguir els mateixos camins d'on procedeixen totes les malvestats sofertes.

No hi ha cap altra fórmula possible ni perdurable per la unitat dels catalans que la de la independència, perquè és incomprendible que hi hagi catalans que, voluntàriament, li neguin a la Pàtria el seu destí propi en el món.

Quan tot ha fallat en ideals i en procediments, quan hem probat tots els règims i de tots ells hem rebut el mateix maltratete, la raó ens diu, que l'únic camí veritable, és el nostre, l'autènticament català, el de la independència.

Si Batista Roca ha dit que ni Catalunya ni Euskadi poden posar-se d'acord amb els republicans espanyols que no siguin partidaris d'aquest separatisme, te tota la raó. Cap personalitat política espanyola ha rectificat la seva posició envers Catalunya i si el seu democràticisme no és, com sembla, circumstancial, han de reconèixer que Catalunya és una

nacionalitat anexada per la força amb els mateixos drets i sota les mateixes circumstàncies que qualsevolga altra nacionalitat envaïda i que, per tant, no hi tenen cap dret sobre ella. Persistir en la seva hegemonia no és altra cosa que usufructuar, amb els mateixos fins d'exploració, un dret de conquesta consumat per un règim monàrquico del qual en repudien solament el nom, però n'accepten l'herència.

Els espanyols mateixos ens han ensenyat a malfiar-nos d'ells. Ens han demostrat com la inconseqüència i el poc respecte a la paraula donada, és el medi normal de la seva política. No poden negar-ho els republicans espanyols que tingueren a les seves mans l'oportunitat de fer justícia a Catalunya i la despreciaren perquè no eren essencialment demòcrates. El 14 d'abril del 1931, Macià proclamà, legal i democràticament, la República Catalana formant part de la confederació de pobles ibèrics i es negaren a reconèixer-la i exerciren tota la pressió fins arribar a destruir aquella personalitat estatal i jurídica que la representació legítima del poble de Catalunya havia creat. Aquella República Catalana, no per més popular menys explícita, representava la legítima voluntat dels catalans.

L'esperit anti-democràtic i imperialista de la República Espanyola, va posar-se de relleu en aquella oportunitat, però va evidenciar-se, encara més completament, en tot el procés de l'Estatut. No creiem que hi pugui haver ningú que, de bona fe, cregui que Espanya va accedir a donarnos un Estatut per afavorir a Catalunya, sinó perquè convenia als espanyols, per a subjectar-la encara més i resguardar l'unitarisme polític.

No estem d'acord en que el govern de la Generalitat expressi la legítima voluntat dels catalans. Originàriament, aquesta voluntat fou violada. Malgrat això, no hi estariem d'acord, perquè la reacció operada en el sentiment patriòtic dels catalans, ha superat aquella situació. A més, perquè el Govern de la Generalitat no era altra cosa que un organisme regional que exercitava aquelles facultats atorgades per aquell estatut que Espanya va imposar-nos. Desaparegut el règim polític sota quines limitacions vivia, queda

lliure l'acció dels catalans, quina voluntat ha estat sempre superior, formant-se en aquell organisme la il·lusió del que seria un govern absolutament propi. El cas de Catalunya, en aquest aspecte, no és el d'aquells països europeus esclavitzats avui per Hitler. Aquells, eren Estats lliures i sobirans. La política d'aquells països, era una política eutòctona; eren partits nacionals d'un Estat independent. La unitat nacional pre-existia i l'adversitat ni l'altera ni la destrueix. Catalunya, no era més que una regió, oficialment, i el seu govern l'expressió d'un organisme regional. La seva política quedava forçosament supeditada a la política general de l'Estat i els partits polítics, foren partits política a l'espanyola, que voluntàriament contribuïen a l'administració i l'endegament de l'Estat opressor. El Govern de la Generalitat no pot representar avui a Catalunya, legítimament.

El nacionalisme no és polític, és patriòtic. És un moviment social, una força revolucionària que si es serveix de la política, és, precisament, per ascendir constantment fins a la finalitat primordial: la independència.

La política d'una nacionalitat sotmesa, no pot deturar-se en un punt transitòri. La manca de comprensió d'aquest principi, ha estat l'error dels partits polítics anomenats catalans, que, enlloc de conduir el sentiment patriòtic per a fer-lo constructiu, l'han volgut deturar i només servir-s'en per mantenir-se en les posicions polítiques, de preeminència partidarista, logrades.

Avui, la situació ens retorna a les fonts del sentiment pur que és el patriotisme; partits, organitzacions, nuclis i agrupacions, tots, estem obligats, separats del medi evolutiu normal, a prescindir de tota ideologia secundària per a servir l'interès suprem de la Pàtria. I quan aquest interès, perquè ho reclama el moment històric que vivim i perquè l'oportunitat es, tal vegada, única i propícia, no és altre ni pot ésser altre que el d'aconseguir la plenitud nacional que tots ambicionem i hem d'esforçar-nos per a crear l'organisme nou que sigui l'expressió unànime de la voluntat nacional: la independència.

Volem que els catalans disposin, sense limitacions, dels seus destins com a homes i com a poble.

Volem, en concret la República Catalana lliure, dintre el concert de les nacions civilitzades del món.

RESSORGIMENT

Ens complaem en reproduir l'editorial del número extraordinari, del XXVé aniversari de la revista "RESSORGIMENT", de Buenos Aires. Per un temps, semblava haver-se perdut l'autèntica veu del català d'Amèrica, generalment incomprés en la seva fervor patriòtica, despullada de prejudicis de tota mena. La sinceritat i la claredat d'aquest editorial, és la consagració d'aquesta veu que, imperturbablement, des de fa més d'un quart de segle, s'ha manifestat sempre així, entre nosaltres. De la tasca de "Ressorgiment" ens sentim tots orgullosos, i pot, justament, enorgullir-se'n "RESSORGIMENT". Diu així:

Fóra traïr la nostra consciència si déiem que no estem satisfets de la tasca acomplerta durante els vint-i-cinc anys que venim treballant per Catalunya des d'aquesta tribuna i trinxera alhora que és **Ressorgiment**. Sí, n'estem contents, ho confessem; modesta i tot, la nostra contribució a la croada redemptora de la pàtria ha estat constant, ininterrompuda i amaraada d'aquella bona fé i d'aquell entusiasme sense els quals no triomfaran mai les causes de justícia i de llibertat com és la que defensa el nostre poble. N'estem satisfets, però no envanits. Fóra petulància envanir-nos-en. Hem complert un deure, aixó és tot. Per bé que, en aquests temps d'egoismes personals i de laxitud i indiferència davant els problemes de la collectivitat, ja és prou que hom compleixi el seu deure.

Si hom esguarda enrera, trobarem que en el llarg del camí recorregut hem deixat esquingos de la nostra carn. També, però, hi hem recollit satisfaccions. No hem pas d'enumerar-les, com tampoc no hem de posar de

relleu les nafres que ens han macerat la pell. La lluita comporta riscos de tota mena i aquell que tracta d'eludir-los no será pas gaire útil a l'ideal ni, en definitiva, al seu país, ans, en la majoria dels casos, será una nosa.

Hem lluitat obertament per un ideal sagrat: el de la independència de la nostra pàtria. Contra tot i tothom, sempre que s'ha escaigut, ja sigui difonent, expandint la doctrina redemptora entre els nostres connacionals, ja sigui defensant-nos dels nostres enemics tradicionals, o refutant els polítics catalans que no han complert, a la nostra manera de veure, llur deure de patriotes.

No ens hem embanderat-en cap partit polític; nacionalistes catalans, o catalans nacionals, hem cregut que la nostra missió lluny de la pàtria era de formar consciències i no de difondre programes polítics. Per bé que comprenem que han d'existir a Catalunya els partits, ací ho considerariem cosa nociva a tot ser-ho. Els catalans oponents de la pàtria no aspirem sinó a qué Catalunya reconquisti la llibertat nacional, perduda segles ha. D'ací que hágim propugnat sempre una unió nacional que prescindint de partidismes tingués per finalitat l'obtenció de la nostra independència política.

Per defensar aquest ideal suprem de la nostra pàtria ens n'hem sentit dir de totes. Les crítiques dels nostres enemics, però, no ens interessen, i els blàsmes i dieteris que ens han llançat els considerem un honor que ens han fet. Ens preocupen només les crítiques dels nostres germans de pàtria perquè delaten en ells o inconsciència o mala fe. La nostra posició, segons molts catalans d'ací, és una posició política i ells no volen "fer política". Segons mots d'allà, és defensar coses purament il·lusòries que no s'adiuen gens amb la "realitat del moment". Aquest retret ens l'han fet sovint

molts polítics. Uns i altres, com hem dit, demostren manca de patriotisme i de generositat.

"Fer política" és, pels primers, defensar la cultura catalana i el dret a la llibertat nacional del nostre país i seguir sempre una línia detruirera en la lluita per aquests ideals. És a dir: ésser fidel a les essències més pures de la catalanitat, aixó, per ells, és "fer política"; voler que els catalans en el concepte de propis i d'estranyos, aixó és "fer política". En canvi, deixar-se convèncer pels espanyols a seguir la seva de política que és de subjecció i d'anul·lació de la personalitat de Catalunya; concórrer als seus actes i participar-hi; signar documents i manifestos on mansuetament, voluntàriament hom fa renúncia de la pròpia personalitat nacional i adopta la dels altres, aixó no és "fer política", quan en realitat els únics que fan política són aquests que així es comporten. I, tanmateix, una política que en temps de guerra tots els passos del món castiguen amb penes de mort. Passar-se a l'enemic, aixó no és "fer política". "Fer política" és voler ésser alló que la naturalesa ens ha fet ser, ço és, nosaltres: catalans.

Per als nostres crítics polítics, mantenir l'ideal d'una Catalunya independent és no tocar de peus a terra, viure d'il·lusions i no conéixer la "realitat del moment". Aixó quan no surten amb el ciri trencat que volen recloure-us dins el "estrets" límits d'una frontera (la catalana, és clar!) i que volen tancar-vos-hi amb pany i forrellat abstrets per complet dels corrents de germanor universals; tot per justificar llur comportament torçat d'entestarse en la doble nacionalitat: la natural, catalana, i l'aliena, imposada o adoptada, espanyola. Tenir un peu a Barcelona i un a Madrid; dir-se català nacional a Catalunya i (Segueix a la pàgina 6)

Agraint l'acollida generosa que em donen les planes d'aquest Butlletí, portantveu del Grop Catalunya, desitjo exposar els meus punts de vista en relació al Consell Nacional i a la tan desitjada unitat dels catalans. Dec començar per manifestar la meva absoluta conformitat al criteri mantingut per l'esmentada entitat patriòica, en el sentit que cal definir-se, previament, i que és imprescindible que aquesta definició rodona, sense embuts, es faci per tots els catalans, si de debó es vol treballar per la llibertat de Catalunya.

El nacionalisme té aquesta significació única: crear l'Estat per resguardar la nacionalitat. Per aixó resulta singular el cas de Catalunya en relació a les lluites nacionals dels demés pobles. Mentre hem vist com tots ells han plantejat el plet de la seva llibertat íntegrament, Catalunya, en canvi, persistentment, l'ha plantejat en coordinació a l'Estat detentador de la nostra llibertat. Mentre, tots ells, han sentit l'anhel de fixar sense eufemismes ni contemporanitzacions la seva posició dintre el món internacional, Catalunya, s'ha endintzat per les combinacions polítiques amb l'únic resultat d'enfortir l'Estat opressor i desviar la ruta dels verídaders sentiments nacionalistes.

Al punt que hem arribat els catalans, davant la situació que es troba nostra Pàtria, no hi ha cap excusa per a que dissimulem o negligim l'afirmació rotunda de la nostra ambició de llibertat. Altra cosa, vo ldir que a l'ombra es prepara una nova claudicació i cap patriota deu consentir-ho, ni pot permetre-ho. Els patriotes devem estar alerta i arribar fins alla on sigui.

Llegiem la resposta de Carles Pi i Sunyer a Martínez Barrio. Es el president de l'anomenat Consell Nacional de Londres, que es declara successor de l'extingit régim de la Generalitat, qui respón al President de la també extingida República Espanyola. Malgrat que trobem bé la resposta, s'observa el defecte de mirar cap a Espanya. Hi ha moments que sembla anyorar-se la fórmula. Es aquí precisament i per aquesta causa, on es nota la falta d'una definició prèvia d'aquest ano-

CLAREDAT

menat Consell Nacional per a que pugui tenir valor la conclusió de que Catalunya no pot viure sense la independència política, com sembla desprendre-s'en de la mateixa. Si aquesta definició hagués estat feta pels de l'anomenat Consell Nacional i fos la dels organismes que l'apoiem, Martínez Barrio, no hagués experimentat la necessitat de formular-li la pregunta que li ha formulat. L'hagués coneguda amb anticipació.

L'hora que viu el món és l'hora de les democràcies i és l'hora de Catalunya. El nostre destí és cert que, per moltes causes, no depén exclusivament d'Espanya. Tampoc depén exclusivament de cap altre poble. Depén, com sempre, principalment, dels catalans. Es l'hora actual que ens exigeix dones que diguem, sense eufemismes, categóricament, que no podem prescindir de la nostra independència política i reclamem, en la futura ordenació democrática del món, el lloc que ens correspon com a poble lliure, disposats a integrar les estructures superiors, sense minva dels nostres drets polítics, com a tal Catalunya que aspirem a constituir pel conjunt dels territoris que formen la unitat espiritual de nostra nacionalitat. Podrem integrar una estructuració d'Estats ibèrics o Europeus, però la nostra voluntat és integrar-la a base d'una personalitat política pròpia.

La nostra ambició ha d'ésser la independència i la nostra tasca ha d'ésser per guanyarnos-la i preservar-nos dels possibles perills que puguin sorgir, arribada que sigui l'hora d'aplicar els principis democràtics, després de la liquidació del present conflicte bèl·lic i s'ens faci justícia. Per internacionalitzar el nostre cas, no podem fer-ho a base de confusió ni de tímides ni imprecises afirmacions. Hem d'fer-ho amb claredat. D'altra manera tampoc no se'ns podria fer la justícia que anhelem. Es aquesta la claredat que damanem a tots els catalans i al Consell Nacional, en particular. La

nostra actuació no pot tornar a crear, de cara a Espanya, unes condicions semblants a aquelles del Pacte de San Sebastián.

Cap Consell Nacional pot erigir-se com a continuador del régim polític de la Generalitat. Legalment, ho reconeix en la mateixa resposta C. Pi i Sunyer, perquè aquell pacte ha estat romput i ho ha estat igualment per a Espanya que per a Catalunya. D'altra banda, perquè la reacció nacionalista catalana el deixa endarrera i perquè mai ha estat régim autonómic la legítima voluntat dels catalans. Es un régim d'imposició que no podem exhibir, pel seu origen, sense avergonyar-nos, els catalans.

M. Carrasco i Formiguera, catalá mártir de Catalunya, en el seu llibre "El Pacte de San Sebastián", reconeix que la proclamació de la República Catalana, hores abans que la Espanyola, "ens donava un marge apreciable de personalitat pròpia per a intentar cercar per a la solució del problema catalá uns mitjans més expeditius i contundents que els convinguts a San Sebastián" i que "la generositat catalana va mostrar fins a quin punt desitja Catalunya arribar a la solució del seu problema per les vies de la concórdia". Carles Pi i Sunyer estima que alló fou un "sacrifici" al qual s'obligá a Maciá, per la bona fe d'uns catalans demócrates. L'error és visible, però l'error no destrueix, ben al contrari resalta, la legitimitat d'aquella República Catalana que fou la verídadera expressió de la voluntat dels catalans. Aquells catalans demócrates, que aconsellaren el "sacrifici", éssent de bona fé, no podien imaginar-se mai que donant una nova oportunitat a Catalunya per ratificar la seva voluntat, fent a l'ensem un servei al flamant régim espanyol, aquesta voluntat podria ésser burlada pels demócrates espanyols. Però fou així, reiteradament en la història, i el régim de la Generalitat de Catalunya fou un régim imposat per Espanya, que no representava la voluntat dels catalans ni podia tampoc obligar a Catalunya. Quina virtut pot tenir invocar, ara, aquest régim? Per a qué exhibir una mostra de la nostra incapacitat política? Que significa davant les ánsies de

nostre poble de governar-se lliurement?

La única voluntat legítima fou aquella República Catalana i aquesta és la única fórmula que tenim els catalans per ratificar la nostra decisió inquebrantable d'ésser lliures, tancant definitivament, el paréntesi d'una època viscuda en la humiliació, perquè no tinguérem altre remei que viure-la.

Un Consell Nacional ha d'ésser una cosa nova i la iniciació d'una nova tasca per la independència de la Pàtria.

Ha de representar una ambició concreta i aquesta no és altra ni pot ésser altra que la independència de Catalunya, la República Catalana.

Qui se senti adherit a aquella situació accepta, no res menys, que el text i l'esperit de la Constitució del 31 que "no pot ésser un programa suficient". Si la repudia però n'accepta un variant que ens beneficiï, claudica, perquè s'ajup a l'interés espanyol que no és altre que el de mantenir-nos relligats, cedint, com aleshores de l'Estatut, quan ho aconsella així millor el seu interès que és totalment oposat, per instint i per política, al de Catalunya. A Epanya, li queda aquest camí, o accepta la independència de Catalunya o nó l'accepta. Un estat artificial, mantingut per la força, tendeix a la seva total desintegració pel desvetllar de la consciència democràtica dels pobles sota la seva fèrula. Nosaltres, no podem cedir per barrar el pas a les altres nacionalitats ibèriques ni per deturar la marxa ascencional de l'humanitat ni mol menys per afavorir una situació de força ni una opressió. Cercar qualsevol altra fórmula al través d'Espanya, exigir-li la seva evolució, si no representa cap renúncia dels nostres drets, no es res menys que obligar-la a acceptar la nostra posició. Si hi ha renúncia és una dèria absurda pretendre que el nostre contacte polític ens mení a dominar-la. Els catalans no som dominadors de pobles ni volem ésser-ho.

Catalans, cap a la definició clara. És aquesta la única fórmula possible per arribar a la unitat i també per arribar a ésser ciutadans d'un poble lliure i sobirà.

N. COLL.

SACSEJANT

"CLAR I CATALA".— Satisfets, contents, estem de l'aparició, a Mèxic, d' "EL POBLE CATALA", portant-veu de la "Comunitat Catalana" d'aquell país. Periodísticament i literària, és un periòdic com cal i aixó ens omple d'orgull com a catalans. Però, com a separatistes, ja que el parlar clar i català és una característica racial del nostre poble, voldríem que "EL POBLE CATALA" hagués parlat també, i en el successiu parli, "clar i català" en relació a les aspiracions de Catalunya. Es confús aixó de dir: "obtenir un règim de llibertat". Cal dir: "independència política, República Catalana". No s'ha de tenir tanta cura en "daurar la píndola" per por de ferir la susceptibilitat dels catalanistes vergonyants i dels polítics republicans espanyols. "Clar i Català" és una altra de les consignes del moment.

"¿CASTELLANO Y CLARO?".— Així sembla que és la disjuntiva plantejada per Martínez Barrios a en Carles Pi i Sunyer, en preguntar-li si els catalans, som o no som separatistes. Si implícitament aquell polític espanyol ens reconeix el dret a ésser-ne, és natural que ens dolgui que, davant aital aprofitable avinentesa, en Pi i Sunyer li hagi respost tan diplomàticament, amb tants de miraments, en lloc de contestar, "clar i català", amb un "Sí", a l'agressiva coacció espanyola de la disjuntiva plantejada.

ORACIO EN PASIVA.— Malgrat có dit, aprofitem altres caïres de la resposta. En Pi i Sunyer està encertat posant l'oració en passiva i de la qual se'n desprén que els catalans no podem admetre res que signifiqui un predomini polític ni una coacció a nostre lliure albir. D'aixó se'n diu voler la independència o ésser separatista, que és el mateix. Confiem que ho haurà comprés Don Diego i també les agrupacions catalanes que no es defi-

neixen i amaguen aquesta finalitat, que és la única plenament patriòtica. Cal que tots els organismes optem per les definicions clares i per l'oració en activa, per a desvetllar, sense recels, les voluntats actives dels catalans.

ELS CATALANS SETMESONS.— "EL POBLE CATALA" refereix el cas d'un català que no vol saber res d'Orfeons, ni de Comunitats, ni segurament de cap català dels que, al seu modo de veure, "fan política". Com aquest n'hi han d'altres a tot arreu. Per aixó a nosaltres no ens ha convençut mai aquesta tàctica d'amagar la verdadera aspiració nacional per a complure a aquesta mena de catalans. I no ens convenç, perquè té tota l'aparença d'una pròpia claudicació o manca de fé i perquè, aquesta gent, solament reacciona per la vergonya en veure el contrast del seu pobre esperit amb el dels patriotes que brillen per la sinceritat i conseqüència amb llurs pròpies conviccions; per l'exemplaritat de llur conducta i pel sacrifici per un ideal noblement sostingut.

QUE VOLDRAN DIR?.— Hem llegit en una publicació en català, aixó: "espanyols lliures", i no enténem ben bé el que vol dir. Naturalment que aquests "espanyols lliures", no són ni gallecs, ni bascos, ni catalans... puix cap d'ells és espanyol, a menys que no siguin assimilats. I si és així, "espanyols lliures" solament poden ésser-ho, els de nacionalitat castellana o espanyola, puix castellà o espanyol, per a nosaltres, és lo mateix. Són mots sinònims.

I aixó de lliures, ¿qué voldrà dir? Partidaris de la independència de Castella? ¿Sí? Doncs, lògicament, ja tenim espanyols separatistes. I si volen la independència d'ells, es just creure que també volen la dels altres (¡sic!). ¿Veïam si aquests que no volen ésser separatistes catalans, estaran fent el ridícol!

IRONIES.— Un compatriota exiliat (ens imaginem que voluntàriament) ens va escriure des de Sud-Amèrica, on resideix, una llarga lletra fent l'elogi de l'intervencionisme polític, que era, és i serà, segons ell, la única pràctica política que podem assajar per a remullar la "garganta" i per anar fent la "viu-viu". Es comprensible, doncs, que li fés repugnància quan va escriure l'adreça de la lletra, afegir els mots "Nacionalista Radical" al de "Catalunya", mots amb que, junt amb GRÒP, es denomina la nostra entitat, i conseqüentment amb les seves conviccions, va prescindir-ne, de manera que, involuntàriament, la lletra va quedar adreçada en aquesta forma: "Sr. President de Catalunya.— Santiago de Cuba". Vet aquí, diem nosaltres, que tantes planes de literatura per a amagar la nostra personalitat nacional, queden desfetes pel simple fet de la personalitat que a Catalunya varen donar-li, els funcionaris de Correus d'un país lliure i sobirà que creuen, molt més que el nostre compatriota, lògica i natural, l'existència d'un president de Catalunya.

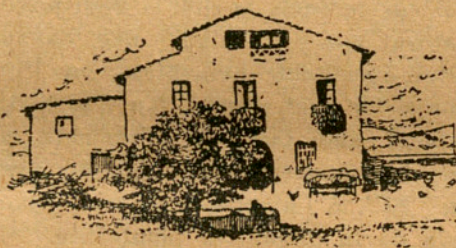
I ES DIUEN LIBERALS I DEMOCRATES!.— El P.S.U. des de Mèxic, en la seva publicació "Catalunya" (¡quin escarní!) denúncia i maltracta a l'anomenat Consell Nacional de Catalunya, de Londres, per creure'l SEPARATISTA —(avui fos i demà festa!).— Precisament de que no ho hagi dit **EXPLICITAMENT** que ho és, ens queixem nosaltres.

Si el P.S.U., que ha demostrat que no és partidari de la llibertat, absoluta de Catalunya, sinó d'una llibertat vergonyant controlada per la República Espanyola i "supercontrolada" per la U.R.S.S., vol fer un bé a Catalunya i als catalans i que no se'l consideri "quintacolumnista" dintre el caire patriòtic nacional català, que es dediqui no més a una actuació el·listica i que canviï el nom "Catalunya" de la seva publicació per aquest: "La República Espanyola" i a sota, amb lletra més petita: (Sucursal de la U.R.S.S.).

ELLS MATEIXOS ES DESCOBREIXEN.— "Amics de Catalunya",

que es publica també a Mèxic i que sembla una branca del P.S.U., hem de creure que és editada per no catalans. Perquè si fossin catalans, pel sol fet d'ésser-ho, ja es sobretén que han d'ésser amics de Catalunya, puix ningú és enemic de sí mateix. I si són catalans, aleshores n'hem de desconfiar, perquè els hem de suposar descatalanitzats i que l'alegoria barrada i l'estel que tenen a la capçalera de la publicació no és més que un esqué "Quislingnerià".

HO SEMBLA, PERO NO ES EL MATEIX.— Els "Amics de Catalunya", de Mèxic, en el seu Butlletí número 5, fan unes consideracions respecte a la resta d'Espanya que també sofreix "amb el mateix rigor, la mateixa tirania i l'opressió". Nó, "Amics", no és la mateixa. Catalunya pateix la doble invasió del totalitarisme espanyol i l'imperialisme castellà: imperialisme que té un procés, ininterromput, de continuïtat: Felip V, Alfons XIII, Azaña, Negrin i Franco.

**CATALUNYA, PETITA O GRAN,
ES LA UNICA PÀTRIA DELS CATALANS.**

**ESpanya NO ES LA NOSTRA
PÀTRIA, SINO UNA AGRUPACIO
DE VARIES PÀTRIES.**

RESSORGIMENT

(de la pàgina 3)

espanyol a Espanya, aixó és tocar de peus a terra, veure-hi clar, tenir ideals efectius i, sobretot, ésser "obert a tots el vents de renovació", tenir idees generoses i humanes; viure la realitat, en fi.

Deixeu-nos amb la nostra de realitat, que és una realitat perenne, no circumstancial o condicionada a les contingències de la vida o del temps, com és la vostra, germans que ens critiqueu! Nosaltres defensem ço que és ben nostre i no ens mou cap mena d'egoisme. No pretenem apoderar-nos de la llibertat dels altres sinó de reivindicar la nostra que els altres ens detenen. Ja ho veieu: els nostres polítics, avui en exili, si volen refer-se de la caiguda, han de refugiar-se en l'ideal que nosaltres sempre hem defensat i sustentat. Els nostres polítics i tots aquells que, com ells, s'obstinen a mantenir l'equívoc de la doble nacionalitat, allà i ací. Tots van retornant a la llar pairal, talment com fills pròdigs. Tots reconeixen ara que han seguit camins errats; tots ho reconeixen però no tots fan per no tornar-hi, que encara en queden, i molts!, que tot i confessar l'error, continuen volent mantenir l'equívoc; els reca desprendre's del tot d'uns contactes que ells ja saben prou bé que no poden beneficiar Catalunya, però alló, sabeu?, els en pot pervenir en el futur algun càrrec burocràtic o d'elecció popular. Únicament així, ens expliquem que un home intel·ligent pugui confondre els termes i s'obstini a fer voler veure negre alló que és tan blanc com la neu del nostre Canigó".

Peró nosaltres no en som de polítics. No som ni volen ésser res més que patriotes. Per aixó vam començar, ara fa vint-i-cinc anys, a defensar Catalunya, la Pàtria catalana, sota el lema de la seva independència nacional; i el quart de segle transeorregut ens troba encara amb el mateix ideal i en la mateixa posició ideològica, ideal i posició que mantindrem fins a la mort.

ACTIVITATS CATALANES

CATALUNYA, GROU N. E.

Castanyada

Com tots els anys, des de la seva fundació, nostre GROU va celebrar enguany la tradicional festivitat de la Castanyada. El mateix dia primer de Novembre, a les deu del vespre, al voltant de les llargues taules instal·lades a la Sala-Teatre de nostra entitat, ens reunirem els catalans, les nostres famílies i d'altres invitades, en número molt a prop de tres centes persones, per a participar d'aquell ambient de familiaritat i de discret bon humor, amb què s'ha vingut caracteritzant aquesta celebració entre nosaltres. La Sala oferia un aspecte lluidíssim que impressionava en entrar-hi i cal que felicitem a En Ramon Carbonell, Delegat de la Secció d'Esports i als socis que integraven la Comissió organitzadora, d'entre ells i d'una manera molt especial, al nostre company Bruna, capacitat ordenadora insubstituïble, no tant sols per l'arranjament i atinada disposició de la Sala, sinó que, principalment, pel magnífic èxit obtingut.

Va començar-se la vetllada a les deu en punt, amb la representació, pels elements del Quadre Escènic que en

dies com aquest n'acostumen a fer de les seves, del xistós sainet, "El Domador de dones", escrit expressament per al mateix, per N'Enric Casanoves en l'època que va dirigir-lo. L'interpretaren En Gabriel Coderch, Alfred Peirats i E. Cano, qui, del seu paper en va fer una verdadera creació. El públic rigué de valent i aplaudiren frenèticament. T. Salcedo, solista de l'Orfeó, va cantar magníficament una bella romança, que fou justament premiada amb forts aplaudiments. Va reaparèixer En Cano, recitant un xistós monòleg, amb el qual el públic hi disfrutà de debó i l'aplaudiren repetides vegades i llargament, en acabar.

Així va transcórrer el "vermouth" d'aquesta vetllada.

En començar-se a servir les taules, va fer ús de la paraula nostre Conseller en Cap, S. Carbonell i Puig qui, en el seu parlament, va referir-se a l'origen i simbolisme de la típica castanyada. Descriuí una visió magnífica de la castanyera; els primers fredes, les primeres castanyes i els "panellets", el típic dolç d'aquesta diada. Va recordar com aquesta tradició de la castanyada, fou estrictament guardada, des dels inicis del Grop, pel grup de joves, solters tots ells aleshores, que l'integraven i com s'ha anat aixamplant i com ha evolucionat, en certa manera, entre nosaltres, en constituir famílies cubanes i portar-les a participar de les nostres anyorances i de les nostres tradicions i associar-hi al record dels nostres, en la nostra casa pairal de Santiago de Cuba, el d'aquelles famílies constituïdes per l'amor i amb l'amor a la nostra Pàtria anyorada. I com en el transcurs dels anys, hem fet d'aquesta tradició catalana, una segona tradició entre nosaltres. Recordà la Pàtria, els que han desaparegut i els que sofreixen per la separació violenta de tants d'éssers volguts i sota la tirania directa dels déspotes i amb l'angoixa de no poder

veure nostra Pàtria deslliurada d'una esclavitud que percebim més intensament i dolorosa quan més ens adonem de la nostra condició de catalans. Va referir-se al dolor que iguala i agermana i que avui experimentem, els catalans, d'una manera tan intensa com mai no havíem experimentat abans, com un factor, entre molts, que haurà d'arribar a fer coincidir a tots els catalans en una mateixa inquebrantable resolució de deslliurar la Pàtria definitivament, treballant per la sobirania pròpia, per la independència pròpia, per la República Catalana. El seu parlament magnífic fou interromput sovint per les ovacions de la concurrència i llargament aplaudit en acabar-lo.

Servides les taules feia bonic veure alçar-se el porró, en uns i altres indrets, i el "xerricar" era de vegades motiu d'aplaudiment per l'habilitat i el tipicisme amb que ho feien alguns. L'animació de la concurrència era gran. S'improvisaren pels elements de l'Orfeó, alguns cants, entre d'altres, Les fulles seques. Es menjaren panellets però les castanyes foren exclusivament "recitades". El nostre company G. González, mestre en això de copsar el punt flac de cada ú, escrigué uns versets en redolí, satiritzant les aficions les dites i humoritzant les activitats dels més addictes i entusiasmats socis del Grop.

N'hi va haver abundància i gairebé no va escapar-se ningú. N'hi havien de tan feliçment inspirades que aixecaren una verdadera "pluja" d'aplaudiments. Algú, però, tenia d'encarregar-se en dedicar-li la "castanya" a l'autor de tantes altres i ho feu En Peirats, admirablement i fou molt aplaudit.

Ja de matinada va acabar-se aquesta vetllada de la qual en guardarem tots un grat record.

“CATALUNYA”, GROU N.R.— A darrers del present mes, el Quadre Escènic, de nostra Entitat, sota la direcció de G. Miró, posarà en escena, l'obra de Carles Soldevila, “Els Millons de l'oncle”.

Pel dia 12 de Desembre s'ha fixat el Concert de l'Orfeó e l'qual es celebrarà al Teatre “Oriente”, d'aquesta ciutat, per ésser el més espaiós i el de millors condicions.

Pel Nadal, l'Orfeó donarà un Concert matinal, a la Casa de Beneficència i Asil de St. Josep, d'aquesta ciutat.

El Quadre Escènic te també en preparació, pel mes de Gener, la representació de les obres líriques: “L'Alegria que passa” i “La Nit de l'Amor”, de Russinyol i Morera.

ARGENTINA, Buenos Aires.— La nit del 23 d'Agost, va celebrar-se l'apat d'homenatge a la publicació mensual catalana “RESSORGIMENT”, amb motiu de complir els vint-i-cinc anys de vida i en honor del seu fundador i Director, H. Nadal i Mallol. L'acte va efectuar-se en el teatre del Casal de Catalunya, de la capital d'aquella República. Al voltant de la taula prengueren seient un gran nombre de commensals entre els que figuraven representacions de les entitats catalanes de l'Argentina i l'Uruguai.

Amb motiu d'haver estat acceptats els Estatuts aprovats per l'Assemblea General del Centre Català, d'ací endavant, l'antic Centre Català, s'anomenarà “CASAL DE CATALUNYA”.

En commemoració de la data de l'11 de Setembre, en els Salons del Casal de Catalunya, va ésser exposat el facsímil de l'estàtua de Rafel de Casanova, que existia a Barcelona, abans d'ésser derribada per l'odi franquista. Amb tal motiu nombrosíssims catalans i llurs famílies anaren a dipositar flors en homenatge als martres de les nostres llibertats.

L'Orfeó del Casal de Catalunya, sota la direcció del mestre Ernest Sunyer, va donar un concert de cançons catalanes i argentines, el dia 23 de Setembre propassat, en el Palau Mu-

nicipal de la ciutat de Quilmes que constituí un gran èxit.

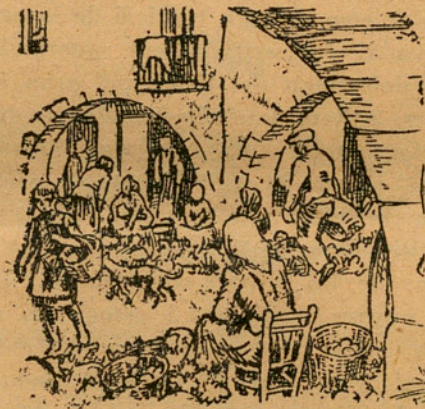
La Comisió de Cultura del Casal de Catalunya, va iniciar el 16 d'Agost el Cicle de Conferències, la primera de les quals estigué a càrrec de Bandrinas Palá que va ocupar-se de la premsa catalana d'Amèrica.

MENDOZA.— EL CENTRE CATALA, en commemoració de l'11 de Setembre, va celebrar una vetllada patriòtica el dia 27 del mateix mes, com posta de recitacions, números de cant i piano i un parlament a càrrec de J. Cucurella i Caulús.

El dia 30 d'Agost va efectuar-se en els salons de l'esmentada entitat, una conferència a càrrec del mestre Ernest Sunyer, sobre el tema: La Sardana, amb il·lustracions musicals interpretades al piano per la Sra. Emilia Icart de Rodríguez-Roy.

El 18 d'Agost, va celebrar una Gran Ball de Primavera.

SANTIAGO DE XILE.— EL CENTRE CATALA, va celebrar el mateix dia 11 de Setembre una vetllada patriòtica en la qual parlaren el President de l'Agrupació Patriòtica Catalana, Sr. Joaquím Sabaté, l'ex-diputat

Només una República Catalana independent pot satisfer les ànsies del poble català. Només amb ella, Catalunya, coneixerà la cultura, la justícia, la pau.

Lluís Brú, l'escriptor Xavier Benguerel i el President del Centre Català, on va efectuar-se l'esmentada commemoració. També hi prengué part l'Orfeó Català interpretant el Cant a la Senyera i nostre himne nacional “Els Segadors”.

MEXIC.— L'ORFEO CATALA, va celebrar diversos actes en commemoració de l'11 de Setembre. El mateix dia onze, al migdia, anaren en comitiva a dipositar flors en homenatge als martres de Catalunya, a la Columna de la Independència. A les vuit del vespre, hi hagué un acte radiat per les emissores XEXA i XEDP, amb parlaments allusius a la Diada, recitació de poesies patriòtiques i cançons. El dia 14 del mateix mes, en el Teatre del Pueblo, l'Esbart Dançaire executà diversos ballets catalans, l'Agrupació Catalana d'Art Dramàtic, representà el monòleg d'Angel Guimerà, “Mestre Olaguer”, i l'Orfeó Català, sota la direcció del Mestre Costa Hors cantà varies de les nostres cançons. Hi hagueren uns parlaments del Dr. P. Bosch i Gimpera, en nom de la “Comunitat Catalana” i del Sr. Enric Botey, president de l'Orfeó.

Dues noves publicacions mensuals han aperseut a Mèxic, durant el mes d'Octubre. Una d'elles, d'acurada presentació, “El Poble Català”, portant veu ed la Comunitat Catalana de Mèxic, i l'altra, modesta, “Full Català” que “aspira aplegar en el seu sí a tots els escriptors independents”. A ambdues publicacions trametem la nostra millor salutació.

PUBLICACIONS REBUDES:

“RESSORGIMENT”, de Buenos Aires, el número del 25é aniversari corresponent a Agost; “CATALUNYA”, també de Buenos Aires, el número corresponent a Setembre. El número d'Agost de “GERMANOR”, i els núms. 136-139 de Setembre i Octubre, de “Noticiari Català”, de Santiago de Xile. Els primers números, corresponents a Octubre, de “El Poble Català” i “Full Català”, de Mèxic. “Catalunya” i “Butlletí dels Amics de Catalunya”, de Mèxic, també.